

Khall 12.05.2025 § 134
136/00.04.02/2025

Valmistelija elinvoimajohtaja Helena Illikainen

lin kunnanhallitus on saanut tiedon Metsähallituksen ehdotuksesta asettaa maihinnousukielto tai sen suositus Santapankin alueelle lintujen pesimärauhan turvaamiseksi. Perämerellä sijaitseva Santapankki on suosittu veneilijöiden kohde Haukiputaan ja lin edustalla. Noin 18 kilometrin päässä mantereesta sijaitseva, 1,5 kilometrin pituinen ja noin 100 metriä leveä saari on lähes kasviton.

Perämeren kansallispuiston, Perämeren saarten ja Röytän hoito- ja käyttösuunnitelma 2023–2037 todetaan, että Santapankki tulisi rauhoittaa pesimärauhan turvaamiseksi. Suunnitelmassa nostetaan esiin huoli siitä, että kävijöille ei aina välity viesti lintujen häiriöttömän pesinnän tärkeydestä. Metsähallitus pyrkii ennaltaehkäisemään häiriöitä suunnittelemalla maihinnousun rajoittamista.

Santapankki on merkittävä virkistysalue veneilijöille ja matkailijoille. lin Kunnanhallitus haluaa tuoda esiin näkemyksensä ehdotuksesta ja sen alueellisista vaikutuksista.

Luonnonsuojelulain mukaan liikkumis- ja maihinnousukielto voidaan asettaa, jos alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sitä vaatii. Tällainen kielto edellyttää, että alue on virallisesti suojeltu, kuten kansallispuisto tai luonnonsuojelualue, ja että kiellon tarve perustuu alueen suojelutavoitteisiin (Lähde: Finlex, Luonnonsuojelulaki 1096/1996). Santapankin alue ei ole virallisesti suojeltu.

Lintujen pesimärauhan turvaamiseksi on olemassa useita vaihtoehtoisia keinoja, jotka eivät rajoita alueen virkistyskäyttöä:

- Opastus ja tiedotus: Selkeät opasteet ja tiedotuskampanjat voivat ohjata kävijöitä välttämään pesimäalueita.
- Maihinnousun ohjaaminen tietyille alueella: suunniteltu maihinnousu helpottaa virkistyskäytön ja pesinnän yhteensovittamista
- Koirien kytkeminen: Koirien pitäminen kytkettynä alueella vähentää häiriötä pesiville linnuille.
- Vapaaehtoiset rajoitukset: Kävijöitä voidaan kannustaa välttämään tiettyjä alueita pesimäaikaan ilman virallista kieltä.

Nämä keinot ovat osoittautuneet tehokkaiksi muilla alueilla ilman, että ne rajoittavat merkittävästi virkistyskäyttöä. Rauhoitettujen lajien tahallinen häiritseminen on joka tapauksessa luonnonsuojelulailla kielletty, vaikka aluetta ei erikseen suojeltaisi.

Santapankki on tärkeä virkistysalue Oulun seudun veneilijöille ja vesistömatkailijoille. Maihinnousukielto vaikuttaisi negatiivisesti alueen veneilyyn, retkeilyyn ja matkailuun, mikä puolestaan heikentäisi paikallista elinkeinoja ja asukkaiden hyvinvointia.

Santapankin lähistöllä sijaitsee useita suojelualueita, joista osalla on jo olemassa virallisia maihinnousukieltoja lintujen pesimäajan suojelemiseksi. Tällainen on esimerkiksi lin vesialueella sijaitseva Krunnien saaristo, jossa on sekä

lähestymis- että maihinnousukielto. Nykyiset suojelualueet kattavat alueelliset pesimärauhaa vaativat kohteet.

lin kunnanhallitus katsoo, että ehdotettu maihinnousukielto Santapankin alueelle ei tällä hetkellä täytä luonnonsuojelulain edellyttämiä kriteereitä, eikä se ole perusteltu ottaen huomioon saaren merkityksen paikallisille yhteisölle ja veneilijöille sekä lähettyvillä olevat jo suojellut saaret. Kunnanhallitus ehdottaa, että lintujen pesimärauhan turvaamiseksi käytetään vaihtoehtoisia keinoja, kuten opastusta, tiedottamista ja virkistyskäytön ja luontoarvojen yhteensovittamista suunnitellusti. Rauhoitettujen lajien tahallinen häiritseminen on joka tapauksessa luonnonsuojelulailla kielletty, vaikka aluetta ei erikseen suojeltaisi tai maihinnousukieltoa asetettaisi. Kunnanhallitus pyytää Metsähallitusta luopumaan maihinnousukiellon suunnittelusta Santapankin alueelle.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka lin kunta
Päätösesitys	Kunnanhallitus hyväksyy lausunnon ja välittää sen Metsähallitukselle.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.